

Protokoll fra e-postmøte i rovviltnemnda for region 8 – behandling av klage på vedtak om kvote for lisensfelling av jerv i region 8 og samarbeidsområdet med Nordland 2020/2021

Behandlet av rovviltnemnda for region 8 per e-post og telefon 14.8.2020–24.8.2020
Arbeidstid: to timer møte

Deltagere:

Rovviltnemnda	Sekretariatet
John Karlsen, leder Karen Anette Anti Oskal, nestleder Aslak Mathis Eira, medlem Trine Noodt, medlem Fred Johnsen, medlem Rikke Håkstad, vara	Andreas Røsæg

Sakliste

15/20 Godkjenning av behandlingsform og sakliste

16/20 Behandling av klage på vedtak om kvote for lisensfelling av jerv

15/20 Godkjenning av behandlingsform og sakliste

– **Vedtak** –

Vedtatt som innstilt.

Innstilling til vedtak:

Rovviltnemnda i region 8 godkjenner at sekretariatets saksfremstilling behandles per e-post. Saklisten godkjennes.

16/20 Behandling av klage på vedtak om kvote for lisensfelling av jerv

– Vedtak –

Vedtatt som innstilt.

Innstilling til vedtak:

Kvoten for lisensfelling av jerv truer ikke bestandens overlevelse og formålet kan ikke nåes på annen tilfredsstillende måte. Rovviltnemnda kan ikke se at klagen tilfører saken nye opplysninger som gir grunnlag for å endre vedtaket. Rovviltnemnda opprettholder sitt vedtak. Saken oversendes Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse. Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er naturmangfoldloven § 18 bokstav b, naturmangfoldloven § 77 og rovviltforskriften §§ 3, 4, 7, og 10.

Saksfremstilling

Bakgrunn

NOAH – for dyrs rettigheter, har klaget på rovviltnemndas vedtak av 1.7.2020, sak 13/20. Vedtaket gjelder kvote for lisensfelling av jerv, i rovviltregion 8 og i samarbeidsområdet med Nordland, for lisensfellingsperioden 2020/2021. Etter godkjenning i rovviltnemnda ble vedtaket gjort tilgjengelig i miljøvedtaksregisteret den 3.7.2020. Klagen fra NOAH er datert 24.7.2020.

Klagers anførsler

Vi viser til klagen i sin helhet, men trekker frem at NOAH mener:

-det ikke er noe lovhjemmel for felling av jerv for å regulere bestanden ned mot bestandsmålet eller for å begrense utbredelsen av bestanden. NOAH viser til Bernkonvensjonen, til at lovavdelingen har uttalt at «Bernkonvensjonen tillater imidlertid ikke at en styrer etter et bestandsmål uavhengig av konvensjonens vilkår for felling»

- at rovviltnemnda har anvendt prinsippet om differensiert forvaltning uriktig. Anvendelse av prinsippet kan ikke automatisk medføre at alle jerver som forekommer innenfor beiteområder, skal drepes. Rovviltnemnda tillater i tillegg skyting av jerv i A-området som er prioritert til jerv. Rovviltnemnda har skrevet i vedtaket at hensikten er å « redusere potensialet for skade på beitedyr i både A- og B-området».

- den fastsatte kvoten for lisensfelling av jerv er uforholdsmessig høy tatt hensyn til skadeomfanget, jervebestandens størrelse og andre årsaker til tap. Selv om jervebestanden har vært over bestandsmålet de siste årene (fra 40 ynglinger i 2017 til 61 ynglinger i 2019), har tapene forårsaket av jerv derimot gått ned. NOAH viser til at uttak av jerv er et unntak fra Bernkonvensjonen og de mener at kvoten ikke er proporsjonal med skaden jerv forårsaker på beitedyr.

- rovviltnemnda har unnlatt å ta hensyn til kunnskap som sier at tap av tamrein har flere

årsaker som også bunner i driften. Lave vekter og høyt reintall er 2–7 ganger viktigere for å forklare tapene enn størrelsen på rovviltbestandene. Ressursknapphet øker både det naturlige tapet og det tapet som voldes av rovvilt.

- rovviltnemnda ikke har vurdert om formålet kan nåes på annen tilfredsstillende måte jf. naturmangfoldloven § 18 andre ledd. NOAH er særlig imot at det åpnes for lisensfelling av jerv i A-området, siden det er mulig å bruke andre tilfredsstillende løsninger for å forebygge skade fra jerv der. NOAH mener vedtaket lider av grove feil og dermed er ugyldig.

Oppsummert mener NOAH at det ikke finnes noen lovhjemmel for felling av jerv for å regulere bestanden ned mot bestandsmålet. I tillegg mener NOAH at den fastsatte kvoten er uforholdsmessig høy, og at det ikke finnes noe kunnskaps- eller juridisk grunnlag til å åpne for lisensfelling av jerv i dette omfanget, jf. naturmangfoldloven § 18 bokstav b.

NOAH ber Klima- og miljødepartementet om at rovviltnemndas vedtak av 3. juli 2020 omgjøres slik at det ikke tillates lisensfelling av jerv i det vedtatte omfanget og at det iallfall ikke tillates noe felling av jerv i A-området.

Rovviltnemndas vurdering

Rovviltnemndas vedtak om kvote for lisensfelling var med sikte på at antall ynglinger i 2021 med størst mulig sannsynlighet skal være på bestandsmålet, gitt at kvoten tas ut. Videre var vedtaket med sikte på at bestandsmålet skulle nåes i A-området for jerv.

Eventuelle ekstraordinære uttak eller annen avgang i lisensfellingsperioden blir belastet denne kvoten. Gitt at kvoten tas ut vil terskelen for ekstraordinære uttak etter lisensfellingsperioden bli høy, og eventuelle uttak vil legges til grunn når neste kvote settes. Det er i tråd med målet om at lisensfelling skal være hovedvirkemidlet for å regulere jervebestanden.

Rovviltnemnda er enige med NOAH i at tap av tamme beitedyr har flere årsaker, årsakene er både mange og sammensatte. Predasjon fra jerv er en av flere enkeltfaktorer som forklarer en del av tapet.

Nær alt areal i region 8 og samarbeidsområdet med Nordland består av reinbeiteområder, som igjen er delt inn i reinbeitedistrikter og siidaer. Disse har beiterett i definerte områder og tider på året, de har sitt kalvingsland der rein og reineiere gjennom generasjoner har lært at kalven har de beste forutsetninger for å overleve. Tamrein er klart den viktigste føden for jerv i Nord-Norge (NINA Rapport 1200). Jerven bruker store områder. I region 8 er det ikke mulig å legge store nok forvaltningsområder til jervens områdebruk, uten at disse også omfatter viktige beiteområder for tamrein. Den vidstrakte arealbruken til rovdirene gjør at alle rovdyrindivider i regionen uansett plassering av soner vil måtte berøre kalvingsland (NINA Rapport 1200).

Rovviltnemnda har prioritert forebyggende midler til fôring av rein for å samle flokken og slik minske rovvilttap, det er prioritert støtte til utvidet tilsynsaktivitet i kombinasjon med

andre tiltak og det er prioritert støtte til kalving i gjerde. Tiltakene kan for noen reineiere avhjelpe noe, men de avverger ikke at jerv jager og dreper rein. Vi har ikke effektive forebyggende tiltak som forebygger at rein tapes til jerv.

I motsetning til rein er sau på utmarksbeite bare noen måneder av året, og differensiert forvaltning lykkes i stor grad å skille sau og jerv, en forutsetning er et effektivt uttak av jerv som oppholder seg i beiteprioriterte områder.

Lisensfellingsperioden for jerv er 10. september til 15. februar, sauene slippes på utmarksbeite omtrent fire måneder etter endt lisensfellingsperiode. Jerven vandrer langt, det vil alltid være jerver som går inn og ut av beiteprioriterte områder. Derfor gis det tilskudd til tidlig nedsanking av sau i saubeiteområder der erfaring har vist at jerven ofte er innom. Vår erfaring er at tidlig nedsanking kan avverge store tap i områder der det av og til er jerv, mens sau på utmarksbeite ikke er forenlig med etablert jervebestand i utmarksbeitet. Størrelsen på jervebestanden i A-områdene påvirker saubesetninger ved at en større bestand gir økt jerveaktivitet også i B-områdene.

All jerv i rovviltnemndas ansvarsområde utgjør et skadepotensial på tamme beitedyr, hensikten med å forsøke å forvalte jervestammen eksakt på bestandsmålet og innenfor A-området for jerv, er å redusere potensialet for skade på beitedyr i både A- og B-området.

Rovviltnemnda mener jerv i Troms og Finnmark samt samarbeidsområdet i Nordland utgjør et så stort skadepotensial på sau og tamrein at det å regulere jervebestanden på bestandsmålet jf. den todelte målsettingen om både beitedyr og rovvilt samt prinsippet om en differensiert forvaltning er proporsjonalt med skadepotensialet.

Bestanden av jerv i region 8

På tross av vanskelige registreringsforhold ble det registreringssesongen 2020 registrert 20 ynglinger av jerv i region 8, ni i Finnmark og elleve i Troms. Ved DNA-registreringer blir det årlig funnet flere tisper enn hanner i regionen. Derfor har nemnda satt tisperkvoten til 25 av 40 dyr. Tilvekstpotensialet er noe større enn en skulle forventet ut fra en bestand med like mange tisper som hanner. Siden 10.9.2019 er det per 10.8.2020 en kjent avgang på 21 voksne (ikke valper) jerver i region 8, ni av disse var tisper, noen av dem tilvekst fra 2019-ynglinger. Om 25 tisper felles i 2020/2021 vil en andel av disse være tilvekst fra 2020-ynglinger.